

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΘΗΒΩΝ 2 - ΓΟΥΔΗ
11527 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210-7461284
e-mail: egiannop@dent.uoa.gr

SCHOOL OF DENTISTRY
2 THIVON STR. GOUDI
11527 ATHENS - GREECE
TEL.: 210-7461284
e-mail: egiannop@dent.uoa.gr

ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΝΙΚΗΤΑΚΗΣ

DEPT. OF ORAL MEDICINE & PATHOLOGY AND HOSPITAL DENTISTRY
HEAD: PROFESSOR
NIKOLAOS G. NIKITAKIS

ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

Αθήνα 2024

Η Κλινική Στοματολογίας και Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής (ΚΣΝΟ) περιλαμβάνει το Ιστοπαθολογικό Εργαστήριο (ΙΣΤΕ), το οποίο διεκπεραιώνει διαγνωστικές και ερευνητικές εργασίες (Διαγνωστικό ΙΣΤΕ - ΔΙΣΤΕ και Ερευνητικό ΙΣΤΕ – ΕΡΙΣΤΕ, αντίστοιχα). Υπάγεται διοικητικά στην ΚΣΝΟ και διευθύνεται από τον Διευθυντή της ΚΣΝΟ (Καθ. κ. Ν.Γ. Νικητάκης).

Οι σκοποί λειτουργίας του ΙΣΤΕ περιγράφονται αναλυτικά στον Εσωτερικό Κανονισμό της ΚΣΝΟ (ΦΕΚ Ίδρυσης ΚΣΝΟ Τεύχος Β' 713/24.02/2021).

Για την εκπλήρωση των σκοπών του ΙΣΤΕ είναι απαραίτητη η θέσπιση κανόνων λειτουργίας με γνώμονα την τυποποίηση των διαδικασιών που ακολουθούνται προκειμένου τόσο το διαγνωστικό (ΔΙΣΤΕ) όσο και το ερευνητικό (ΕΡΙΣΤΕ) έργο που παράγεται να είναι υψηλού επιπέδου. Ειδικότερα για το ερευνητικό έργο, οι κανόνες λειτουργίας αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση των αναγκών τόσο των μελών της ΚΣΝΟ όσο και στελεχών άλλων Κλινικών και Εργαστηρίων του Τμήματός μας και άλλων συνεργαζόμενων φορέων που απευθύνονται στο ΕΡΙΣΤΕ, με τον αποτελεσματικότερο, στο μέτρο των δυνατοτήτων του Εργαστηρίου, τρόπο. Στο ΕΡΙΣΤΕ έχουν εκπονηθεί σειρά ερευνών στο πλαίσιο Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών, Διδακτορικών Διατριβών, Μονογραφιών κ.ά., τόσο της ΚΣΝΟ όσο και άλλων συνεργαζόμενων Κλινικών και Εργαστηρίων του Τμήματος και της Σχολής μας με συμμετοχή μελών ΔΕΠ, μεταπτυχιακών φοιτητών, Υποψηφίων Διδακτόρων και Επιστημονικών Συνεργατών.

Στους κανόνες λειτουργίας του ΕΡΙΣΤΕ που ακολουθούν αναφέρονται συνοπτικά οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται ώστε οι ερευνητές είτε της ΚΣΝΟ είτε άλλων Εργαστηρίων, Κλινικών ή συνεργαζόμενων φορέων που φιλοξενούνται να φέρουν εις πέρας τις εκεί εργασίες τους με ασφάλεια (για αποφυγή ατυχημάτων, φθορών στις υποδομές κτλ.) χωρίς απώλεια χρόνου, περιττές δαπάνες ή άλλες δυσλειτουργίες. Επιπρόσθετα, η τήρηση αυτών των κανόνων θα βοηθήσει την ΚΣΝΟ να οργανώσει καλύτερα τη λειτουργία του ΙΣΤΕ και ειδικότερα του ΕΡΙΣΤΕ.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΙΣΤΕ)

Η λειτουργία του Ιστοπαθολογικού Εργαστηρίου (ΙΣΤΕ), όπως προαναφέρθηκε, διακρίνεται σε διαγνωστικές πράξεις (Διαγνωστικό ΙΣΤΕ – ΔΙΣΤΕ) και σε ερευνητικές εργασίες (Ερευνητικό ΙΣΤΕ – ΕΡΙΣΤΕ). Αντίστοιχα, οι κανόνες λειτουργίας του ΙΣΤΕ διακρίνονται σε γενικούς και ειδικούς κανόνες.

Γενικοί Κανόνες Λειτουργίας του ΙΣΤΕ

- Το ΙΣΤΕ της ΚΣΝΟ λειτουργεί κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες, σύμφωνα με τον κανονισμό του Πανεπιστημίου. Το ωράριο εργασίας του προσωπικού είναι αυτό το οποίο προβλέπεται για κάθε κατηγορία.
- Ο Διευθυντής της ΚΣΝΟ έχει την ευθύνη για την εν γένει λειτουργία του ΙΣΤΕ, τη χρησιμοποίηση οργάνων, χώρων και υλικών που ανήκουν σε αυτό και την παραμονή και εργασία των απασχολούμενων και φιλοξενούμενων στους χώρους του ΙΣΤΕ.
- Στους χώρους του ΙΣΤΕ τηρούνται ειδικοί κανόνες ασφαλείας που αποσκοπούν στην προφύλαξη της υγείας και αρτιμέλειας των εργαζομένων, καθώς και στην προστασία των οργάνων και εγκαταστάσεών του από βλάβες.
- Η πρόσβαση στο ΙΣΤΕ επιτρέπεται μόνο στο εξουσιοδοτημένο προσωπικό (το οποίο περιλαμβάνει τα εξουσιοδοτημένα μέλη ΔΕΠ, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες, μεταδιδακτορικούς ερευνητές, επιστημονικούς συνεργάτες και λοιπό προσωπικό της ΚΣΝΟ, καθώς και εξουσιοδοτημένα αντίστοιχα στελέχη άλλων συνεργαζόμενων Κλινικών/Εργαστηρίων και λοιπών φορέων), όπως επισημαίνεται με ευκρινή σήμανση. Οι πόρτες του Εργαστηρίου παραμένουν κλειστές και δεν επιτρέπεται καμία πρόσβαση στα παιδιά και στα κατοικίδια ζώα. Απαγορεύεται η φύλαξη και η κατανάλωση τροφών και ποτών καθώς και το κάπνισμα εντός του Εργαστηρίου.
- Όλοι οι ιστοί και άλλα βιολογικά υλικά που παραλαμβάνονται στο ΙΣΤΕ θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως δυνητικά μολυσματικοί (αν και στην περίπτωση ιστών, η παραμονή τους σε διάλυμα ουδέτερης φορμόλης 10% για τουλάχιστον 24 ώρες, ελάχιστο χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη μονιμοποίησή τους, αδρανοποιεί τους περισσότερους μικροοργανισμούς).
- Σε περίπτωση ιστών, οπεριέκτης θα πρέπει να απολυμαίνεται εξωτερικά με τη χρήση γαντιών πριν από την τοποθέτηση στον πάγκο εργασίας για μακροσκοπική παρατήρηση.

- Ο χώρος ιστοληψίας-μακροσκοπικής εξέτασης και το παρασκευαστήριο (χώρος σκλήνωσης, μικροτόμησης και ιστοχημικών-ανοσοϊστοχημικών χρώσεων) θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι.
- Για λόγους βιο-ασφάλειας και την αποφυγή έκθεσης του προσωπικού του ΙΣΤΕ σε σταγονίδια, μολυσμένες επιφάνειες και πτητικά αέρια κατά την επεξεργασία παρασκευασμάτων και τομών, η διαδικασία της μακροσκοπικής παρατήρησης και διάτμησης του ιστού, καθώς και οι διαδικασίες εμπότισης του ιστού σε ξυλόλη και χρώσης των τομών πραγματοποιούνται σε ειδικό απομονωμένο χώρο που διαθέτει καλό αερισμό και σε ειδική τράπεζα ιστοληψίας με απαγωγό αερίων (fumehood) ακολουθώντας τις βασικές προφυλάξεις (StandardPrecautions). Αυτές περιλαμβάνουν την εφαρμογή υγιεινής των χεριών, τη χρήση εξοπλισμού ατομικής προστασίας (γάντια μίας χρήσης, χειρουργική μάσκα, οφθαλμική προστασία, στολή εργασίας, κλειστά παπούτσια εργασίας) και την ορθή διαχείριση των αιχμηρών αντικειμένων.
- Χημικές ουσίες, όπως οι καρβοξυλόλες που χρησιμοποιούνται σε ευρεία κλίμακα κατά τη διάρκεια των καθημερινών χρώσεων σε ιστοπαθολογικά εργαστήρια και ιδιαίτερα η ξυλόλη, διαβρώνουν τα πλαστικά γάντια και έρχεται σε απευθείας επαφή με το δέρμα. Επίσης, όλες οι γνωστές χρωστικές, όπως Αιματοξυλίνη και Ηωσίνη, που χρησιμοποιούνται σε ιστοπαθολογικά εργαστήρια, θεωρούνται ερεθιστικές για το δέρμα. Όλο το εξουσιοδοτημένο προσωπικό με δικαίωμα πρόσβασης και εργασίας στον χώρο του ΙΣΤΕ οφείλει να αναγνωρίζει τα σήματα που αναγράφονται στις ετικέτες των χημικών που χρησιμοποιούνται στο Εργαστήριο (**Εικόνα 1**). Τα σχετικά σήματα και η επεξήγησή τους τοποθετούνται επίσης σε εμφανές σημείο.
- Σε περίπτωση τραυματισμού από αιχμηρό αντικείμενο κατά τη διάρκεια της μακροσκοπικής παρατήρησης και διάτμησης του ιστού ακολουθούνται οι σχετικές οδηγίες. Σε περίπτωση επαφής του δέρματος ή των ματιών με οποιαδήποτε χημική ουσία, η περιοχή θα πρέπει ξεπλένεται με τρεχούμενο νερό για τουλάχιστον 20' και να ειδοποιείται σχετικά ο Διευθυντής του ΙΣΤΕ.
- Μετά το τέλος των εργασιών όλες οι επιφάνειες εργασίας και ο ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός θα πρέπει να καθαρίζονται και να απολυμαίνονται με κατάλληλο απολυμαντικό διάλυμα.
- Τα υλικά του εργαστηρίου φυλάσσονται σε σωστά σχεδιασμένο και εξοπλισμένο χώρο, ανάλογα με τις ανάγκες και τη χρήση και σύμφωνα με τις προδιαγραφές φύλαξης κάθε υλικού. Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, κάθε χημικό

αντιδραστήριο υποχρεωτικά φέρει την κατάλληλη σήμανση στην ετικέτα του και συνοδεύεται από Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας, στο οποίο αναφέρονται οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία.

- Τα αιχμηρά απορρίμματα απομακρύνονται με προσοχή σε ειδική άκαμπτη και ανθεκτική συσκευασία μιας χρήσεως κίτρινου ή κόκκινου χρώματος, η οποία πρέπει να είναι κλειστή με οπή στο επάνω μέρος, ανθεκτική σε διαρροές στις πλευρές και στο κατώτατο σημείο, η οποία φέρει την ένδειξη του βιοκινδύνου. Οι συσκευασίες τοποθετούνται ώστε να είναι προσιτές κατά τη χρήση, παραμένουν σε κατακόρυφη θέση και δεν επιτρέπεται να υπερχειλίσουν (πληρότητα έως 75%).
- Τα απόβλητα του ΙΣΤΕ ανήκουν στην κατηγορία Μικτά Επικίνδυνα Απόβλητα μολυσματικού και τοξικού χαρακτήρα (EIA-MTX), (ΚΥΑ 146163, ΦΕΚ 1537/2012) και η αποκομιδή τους γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες οδηγίες του εσωτερικού κανονισμού διαχείρισης ιατρικών αποβλήτων του Τμήματος Οδοντιατρικής ΕΚΠΑ.

Ειδικό Κανόνες Λειτουργίας του ΕΡΙΣΤΕ

- Στο Εργαστήριο πραγματοποιούνται ερευνητικές εργασίες, οι οποίες αφορούν ως επί το πλείστον σε μελέτες σε παρασκευάσματα ανθρώπων, τα οποία έχουν συλλεχθεί είτε α) αρχικά ως μέρος της συνήθους διαγνωστικής διαδικασίας και συνεπώς αποτελούν αρχειακό υλικό του ΔΙΣΤΕ και συνοδεύονται από ήδη εκδοθείσαιοπαθολογική έκθεση ή β) ως μέρος ερευνητικού πρωτοκόλλου σύμφωνα με το οποίο η συλλογή του ιστού έχει πραγματοποιηθεί βάσει όλων των κανόνων Ηθικής και Δεοντολογίας Έρευνας, με γραπτή συναίνεση του ασθενούς κτλ. Επίσης, για ερευνητικούς σκοπούς, μπορεί να χρησιμοποιηθεί άλλο βιολογικό υλικό ανθρώπινης προέλευσης (π.χ. σάλιο, άλλα βιολογικά υγρά, κτλ.), ιστοί ζωικής προέλευσης (από πειράματα που έχουν διενεργηθεί σε πειραματόζωα, σε εξειδικευμένους χώρους και σύμφωνα με κατάλληλα πρωτόκολλα) και άλλα συναφή βιολογικά υλικά.
- Ο Διευθυντής ενημερώνεται πριν από τη διεξαγωγή κάθε εργασίας στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος ή άλλης ερευνητικής επιστημονικής δραστηριότητας του ΕΡΙΣΤΕ και χορηγεί γραπτή έγκριση για την πραγματοποίησή τους, καθορίζοντας, μέσα στα πλαίσια της αποστολής του Εργαστηρίου, την προτεραιότητα στη χρησιμοποίηση οργάνων, χώρων και αρχειακού υλικού και έχοντας τον έλεγχο των απαιτούμενων δαπανών.

- Για ερευνητές/ερευνητικές ομάδες που εκπονούν πρωτόκολλα σε συνεργασία με το ΕΡΙΣΤΕ, ακολουθείται η διαδικασία που εκάστοτε ορίζεται από το Εργαστήριο.
- Δικαίωμα εκτέλεσης πειραματικών εργασιών και χρήσης του εξοπλισμού και των ειδικών οργάνων του ΕΡΙΣΤΕ έχουν τα μέλη ΔΕΠ και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες, μεταδιδακτορικοί ερευνητές και επιστημονικοί συνεργάτες της ΚΣΝΟ, εφόσον διαθέτουν κατάλληλη εκπαίδευση, υπό την επίβλεψη και με την υποστήριξη του υπεύθυνου προσωπικού του ΙΣΤΕ και κατόπιν γραπτής έγκρισης του Διευθυντή της ΚΣΝΟ.
- Η εκτέλεση πειραματικής εργασίας και η χρήση του εξοπλισμού και των ειδικών οργάνων του ΕΡΙΣΤΕ από άλλα μέλη ΔΕΠ, μεταπτυχιακούς φοιτητές, υποψήφιους διδάκτορες, μεταδιδακτορικούς ερευνητές, επιστημονικούς συνεργάτες και προσωπικό του Τμήματος, της Σχολής Επιστημών Υγείας ή άλλων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων ή συνεργαζόμενων φορέων, είναι δυνατές εφόσον: α) το αντικείμενο της έρευνας είναι σχετικό με τις δραστηριότητες του ΕΡΙΣΤΕ και κατόπιν γραπτής έγκρισης του Διευθυντή της ΚΣΝΟ, β) το προσωπικό του ΙΣΤΕ κρίνει ότι οι συνεργαζόμενοι ερευνητές είναι σε θέση να χειριστούν ορισμένα επιστημονικά όργανα (π.χ. μικροσκόπια) και κατόπιν εκπαίδευσης από το προσωπικό του Εργαστηρίου.
- Για τη χρήση του χώρου, πρέπει προηγουμένως να ενημερώνεται η Διεύθυνση του ΙΣΤΕ για την ημέρα και χρόνο παραμονής στον χώρο (κατά τις ώρες λειτουργίας του Εργαστηρίου). Κατά τη διάρκεια χρήσης του εξοπλισμού, μέλος του προσωπικού του ΙΣΤΕ θα πρέπει να παρίσταται ως υπεύθυνο για τη σωστή χρήση των οργάνων και την τήρηση του κανονισμού λειτουργίας του χώρου.
- Τα αναλώσιμα που χρειάζονται για την εκτέλεση των πρωτοκόλλων προσκομίζονται ή αποζημιώνονται από τον φιλοξενούμενο ερευνητή/ερευνητές ανάλογα με το/α όργανο/α που χρησιμοποιούν. Σε περίπτωση πραγματοποίησης των πειραμάτων των φιλοξενούμενων ερευνητών από το προσωπικό του ΙΣΤΕ (π.χ. διενέργεια χρώσεων), θα καθορίζεται εκ των προτέρων αντίστοιχη δαπάνη. Σε περίπτωση αξιολόγησης των αποτελεσμάτων των ερευνητικών εργασιών από μέλη του ΙΣΤΕ (π.χ. αξιολόγηση χρώσεων αιματοξυλίνης-ηωσίνης, ιστοχημικών, ανοσοϊστοχημικών και άλλων), θα καθορίζονται εκ των προτέρων πιθανές δαπάνες προς το ΙΣΤΕ.
- Οι φιλοξενούμενοι χειριστές επιστημονικών οργάνων υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις οδηγίες του προσωπικού του ΙΣΤΕ, να διατηρούν τα όργανα και τους πάγκους εργασίας καθαρούς, να συμπληρώνουν τα αρχεία

χρήσης των οργάνων ανελλιπώς, να παραδίδουν τα μηχανήματα (συμπεριλαμβανομένων κινητών οργάνων και σκευών) στην κατάσταση και στις συνθήκες που τα παρέλαβαν και να ακολουθούν τον Κανονισμό ασφαλείας.

- Σε περίπτωση βλάβης οργάνου, ο χειριστής πρέπει να συμπληρώσει το αρχείο χρήσης, περιγράφοντας τα προβλήματα που εμφάνισε το όργανο. Την ευθύνη (οικονομική) για την αποκατάσταση της βλάβης που συνέβη κατά τη χρήση κατ' αρχάς φέρει η φιλοξενούμενη ερευνητική ομάδα.
- Η σχετική αίτηση για τη χορήγηση άδειας εκτέλεσης πειραματικών εργασιών στα πλαίσια μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, διδακτορικής διατριβής, μεταδιδακτορικής έρευνας ή άλλης ερευνητικής εργασίας, θα πρέπει να περιλαμβάνει: έγγραφο έγκρισης από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Τμήματος Οδοντιατρικής ΕΚΠΑ, και σχετικό πρωτόκολλο (το οποίο θα πρέπει να περιλαμβάνει σελίδα τίτλου, εισαγωγή και σκοπό της εργασίας, σημασία των αποτελεσμάτων της μελέτης, υλικά και μέθοδο, χρησιμοποίηση αναλώσιμων και οργάνων τα οποία διαθέτει το εργαστήριο, το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου, προϋπολογισμό της δαπάνης που απαιτείται, πηγές χρηματοδότησης και κυριότερη βιβλιογραφία – **Παράρτημα**).
- Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης ενός επιστημονικού έργου είναι δεσμευτικό και πρέπει να τηρείται αυστηρά, ώστε να μην παρεμποδίζεται η ομαλή ροή των υπολοίπων πρωτοκόλλων. Σε περιπτώσεις που παραβιάζεται συστηματικά το χρονοδιάγραμμα, το ΕΡΙΣΤΕ δεν έχει καμιά υποχρέωση για την περαιτέρω υποστήριξη του συγκεκριμένου ερευνητικού πρωτοκόλλου.
- Η χρήση του αρχειακού υλικού του ΔΙΣΤΕ (όπως πλακιδίων και κύβων παραφίνης) για ερευνητικούς σκοπούς και μελέτες μετά από ενημέρωση και γραπτή έγκριση του Διευθυντή της ΚΣΝΟ προορίζεται πρωτίστως για τα μέλη της ΚΣΝΟ (μέλη ΔΕΠ, μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες, μεταδιδακτορικοί ερευνητές και επιστημονικοί συνεργάτες), ενώ, κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται και σε μέλη άλλων συνεργαζόμενων Κλινικών/Εργαστηρίων/φορέων μόνο μετά από προσεκτική αξιολόγηση της διαθεσιμότητας του υλικού. Τα πλακίδια ή/και κύβοι που αφαιρούνται προσωρινά από το αρχείο καταγράφονται σε ειδικό έντυπο το οποίο και υπογράφεται από τον Διευθυντή, καθώς και από τον παραλήπτη, ο οποίος και δεσμεύεται για την επιστροφή τους σε συμφωνημένο χρόνο και σε καλή κατάσταση.
- Η αναφορά στην προέλευση από το ΙΣΤΕ της ερευνητικής εργασίας που υποβάλλεται για ανακοίνωση ή δημοσίευση είναι δυνατή μόνο όταν η τελική

μορφή της έχει ελεγχθεί από το εμπλεκόμενο επιστημονικό προσωπικό και τον Διευθυντή. Η πιθανή συμμετοχή μελών του ΙΣΤΕ ως συγγραφέων σε ανακοινώσεις και δημοσιεύσεις που ενδεχομένως θα προκύψουν από ερευνητικές εργασίες που πραγματοποιούνται στο Εργαστήριο από συνεργαζόμενους ερευνητές θα κρίνεται κατά περίπτωση βάσει της συμβολής των μελών του ΙΣΤΕ στη διενέργεια των πειραμάτων και/ή στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και προηγούμενης σχετικής συνεννόησης με τους κύριους ερευνητές.

Ειδικό Κανόνες Λειτουργίας του ΔΙΣΤΕ

- Το ΔΙΣΤΕ δέχεται ιστολογικά παρασκευάσματα, από τη στοματική και γναθοπροσωπική χώρα, τα οποία α) προκύπτουν από χειρουργικές πράξεις (βιοψίες, μερικές ή ολικές) που διενεργούνται για διαγνωστικούς και/ή θεραπευτικούς σκοπούς σε ασθενείς του Τμήματος Οδοντιατρικής ΕΚΠΑ (στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές κλινικές), σύμφωνα με τους κανόνες λειτουργίας τους ή β) αποστέλλονται προς διάγνωση από συναδέλφους Οδοντιάτρους ή Ιατρούς για παρόμοιες πράξεις που διενεργούνται εκτός του Τμήματος. Αντίστοιχα, γίνονται δεκτά και κυτταρολογικά επιχρίσματα.
- Ο ειδικά διαμορφωμένος χώρος παραλαβής των παρασκευασμάτων είναι η μοναδική είσοδος δειγμάτων στον χώρο. Αυτά παραλαμβάνονται από τον υπεύθυνο τεχνολόγο και ελέγχονται ως προς την πληρότητα του παραπεμπτικού και την τακτοποίηση της οφειλής.
- Τα ιστολογικά παρασκευάσματα (ή κυτταρολογικά επιχρίσματα) πρέπει να συνοδεύονται από βασικά στοιχεία από το παραπεμπτικό της εξέτασης (π.χ. ηλικία ασθενούς, αριθμός ηλεκτρονικού φακέλου εάν πρόκειται για ασθενείς του Τμήματος Οδοντιατρικής ΕΚΠΑ, εντόπιση βλάβης, κλινική και/ή ακτινογραφική εικόνα, κ.ά.).
- Πριν την παραλαβή των παρασκευασμάτων θα πρέπει να έχει τακτοποιηθεί η αρχική οικονομική οφειλή (η οποία μπορεί να αναπροσαρμοστεί σε περιπτώσεις που θα απαιτηθούν περαιτέρω εξετάσεις, π.χ. ιστοχημικές ή ανοσοϊστοχημικές χρώσεις, κατόπιν συνεννόησης με τον παραπέμποντα).
- Κατά την παραλαβή των ιστών σε περίπτωση εξάτμισης του διαλύματος φορμόλης ή παρουσίας ελάχιστης ποσότητας, συμπληρώνεται η απαιτούμενη ποσότητα και ο ιστός παραμένει επιπλέον 24 ώρες για μονιμοποίηση, πριν προχωρήσει στην περαιτέρω επεξεργασία. Εφόσον ο ιστός έχει τοποθετηθεί σε άλλο, μη κατάλληλο για μονιμοποίηση υλικό (π.χ. οινόπνευμα, φυσιολογικός όρος), ο τεχνολόγος οφείλει να

ενημερώσει τον αποστέλλοντα ότι είναι πιθανή η αδυναμία σωστής επεξεργασίας του υλικού και ακριβούς μικροσκοπικής παρατήρησης.

- Στα πλαίσια της εκπαίδευσής τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συμμετέχουν κυκλικά και σε εβδομαδιαία βάση στην μακροσκοπική περιγραφή και προετοιμασία των ιστών για μικροτόμηση (grossing) και στην ιστολογική περιγραφή και διάγνωση των ιστοτεμαχίων, πάντα σε συνεργασία με το εκάστοτε υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ.

Εικόνα 1

T Τοξικό 	C Διαβρωτικό 	N Επικίνδυνο για το περιβάλλον 	E Εκρηκτικό
X_n Επιβλαβές 	X_i Ερεθιστικό 	F Εύφλεκτο 	O Οξειδωτικό

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΤΜΗΜΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΘΗΒΩΝ 2 - ΓΟΥΔΗ
115 27 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210-7461284
e-mail: egianop@dent.uoa.gr

SCHOOL OF DENTISTRY
2 THIVON STR. GOUDI
115 27 ATHENS - GREECE
TEL.: 210-7461284
e-mail: egianop@dent.uoa.gr

ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ
ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΝΙΚΗΤΑΚΗΣ

DEPT. OF ORAL MEDICINE & PATHOLOGY AND HOSPITAL DENTISTRY
HEAD: PROFESSOR
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΝΙΚΗΤΑΚΗΣ

**ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΡΙΣΤΕ)**

Η αίτηση αυτή κατατίθεται προς έγκριση στην ακόλουθη διεύθυνση:

**ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ (ΙΣΤΕ)
ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ν.Γ. ΝΙΚΗΤΑΚΗΣ**

Τίτλος προτεινόμενης ερευνητικής εργασίας:

Διδακτορική Διατριβή: Κύριος Επιβλέπων: _____

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία: Κύριος Επιβλέπων: _____

Άλλο:

Α.Π. έγκρισης ΕΔΕρ:

Υπεύθυνος ερευνητικού προγράμματος:

Προέλευση:

Διεύθυνση:

Τηλ.:

E-mail:

Μέλη ερευνητικής ομάδας:

1. ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2. ΣΚΟΠΟΣ
3. ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΜΕΛΕΤΗΣ
4. ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ
5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΟ
ΙΣΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
6. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ
7. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
8. ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
9. ΚΥΡΙΟΤΕΡΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

**ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ**